

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများမှ နာမ်အသုံးများကိုမြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်လေ့လာချက်

အေးစိုးဝင်း *

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် မြန်မာကျောက်စာများမှ ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာ
ကျောက်စာများ၏ နာမ်အသုံးကိုမြန်မာစာအဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေသော မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်
လေ့လာထားသည့်စာတမ်းဖြစ်ပါသည်။ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးကျောက်စာများ၏
နာမ်အသုံးစွဲပုံကို စူးစမ်းရှာဖွေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ နာမ်အသုံးများကိုလေ့လာခြင်းဖြစ်၍
အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ (၄)မျိုး၊ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ (၄)မျိုးတို့ဖြင့်
ချိန်ထိုးလေ့လာထားပါသည်။

နိဒါန်း

ကျောက်စာဆိုသည်မှာ “ကျောက်ချပ်၊ ကျောက်တိုင်တို့၌ ရေးထိုးထားသောစာ” (မြန်မာစာအဖွဲ့၊
၂၀၁၃၊၁) ဖြစ်သည်။ “မြန်မာစာပေအရေးအသား၏ အစမူလကို ရှာဖွေလျှင်
ကျောက်စာကိုတွေ့ရှိရသည်။”(ဖေမောင်တင်၊ဦး၊၁၉၈၅၊၃၃)

မြန်မာကျောက်စာများသည်များသောအားဖြင့် အလှူမှတ်တမ်းတင်ကျောက်စာများဖြစ်ကြသည်။
သို့ဖြစ်၍ အလှူမှတ်တမ်းတင်ကျောက်စာများကို လေ့လာကြည့်လျှင် “အလှူရှင်၊ အလှူခံ၊
လှူဖွယ်ပစ္စည်း၊ လှူချိန်၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ ရေသွန်း ၊ သက်သေ၊ အမျှဝေ၊ ဆုတောင်း၊
ကျိန်စာ”(ဝင်းမောင်၊မောင်၊၁၉၇၀၊၂၂) ဟုတွေ့ရပြီး ထိုအကြောင်းအရာကို
ခေတ်အလိုက်သုံးနှုန်းသောဝေါဟာရများဖြင့် ရေးဖွဲ့မှတ်တမ်းတင်ကြသည်။ ထိုခေတ်အလိုက်
အသုံးအနှုန်း၊ အရေးအသားများမှ ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး နာမ်အသုံးစွဲပုံကို
ယခုခေတ် နာမ်အသုံးစွဲပုံနှင့် ချိန်ထိုးလေ့လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများမှနာမ်အသုံးများကို
မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာရာတွင် ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးကို
ဦးစွာပိုင်းခြားတင်ပြပါမည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်သည် “ညောင်ရမ်းမင်းကြီး အင်းဝမြို့တည်သော
သက္ကရာဇ် ၉၅၉မှ ဟံသာဝတီရောက်မင်းလက်ထက် အင်းဝတိမ်ကောသွားသည့်
သက္ကရာဇ်၁၁၁၃အထိ”(ဖေမောင်တင်၊ ဦး၊ ၁၉၅၇၊ ၁၄၇) စုစုပေါင်း (၁၅၄)နှစ်၊ မင်းဆက်

(၁၀)ဆက်အုပ်စိုးခဲ့ပါသည်။ ထိုနှစ်အတွင်းရေးထိုးထားသော ကျောက်ချပ်(၉)ချပ်ကိုအလေ့လာခံကျောက်ချပ်များအဖြစ် ရွေးချယ်လေ့လာထားပါသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးသည် “အလောင်းမင်းတရားရတနာသိမ်ကုန်းဘောင်ရွှေမြို့တော် တည်ထောင်သည့် ၁၁၁၅ခုနှစ်မှ စဉ့်ကူးမင်းနန်းကျသည့် ၁၁၄၃ခုနှစ်တိုင်အောင်”(ဖေမောင်တင်၊ ဦး၊၁၉၅၇၊၁၇၄) စုစုပေါင်း(၂၈)နှစ် မင်းဆက်(၄)ဆက် အုပ်စိုးခဲ့ပါသည်။ ထို(၂၈)နှစ်အတွင်းရေးထိုးခဲ့သော ကျောက်ချပ်(၁၉)ချပ်ကိုအလေ့လာခံကျောက်ချပ်များအဖြစ် ရွေးချယ်လေ့လာထားပါသည်။

*တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ ဌာနမှူး၊ မြန်မာစာဌာန၊ သမဝါယမနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာတက္ကသိုလ်၊ စစ်ကိုင်း သို့ဖြစ်၍ ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာကျောက်ချပ် (၂၈)ချပ်ကိုအလေ့လာခံအဖြစ် ရွေးချယ်၍ သုတေသနပြုထားပါသည်။ ယခုစာတမ်းတွင် ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများမှနာမ်တို့ကိုသာ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ လေ့လာရာတွင် မြန်မာစာအဖွဲ့ကထုတ်ဝေသော မြန်မာသဒ္ဒါစာအုပ်လာ မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာထားပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင်နာမ်ကို လေ့လာရာ၌ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရလည်းကောင်း၊ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရလည်းကောင်း လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

သုတေသနမေးခွန်းနှင့် ပြဿနာ

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာပြုစုရာတွင် အောက်ပါသုတေသနမေးခွန်းနှင့် ပြဿနာအချို့ကို တွေ့ကြုံနိုင်ပါသည်။

- ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများမှ နာမ်တို့သည် ယခုခေတ်နာမ်တို့နှင့်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့် ကွာခြားမှုရှိ၊ မရှိ။
- နာမ်အသုံးများ၏ အဓိပ္ပာယ်များသည် ယခုခေတ် အဓိပ္ပာယ်နှင့် ကွာခြားမှုရှိ၊ မရှိ။

ဤသို့ထွက်ပေါ်လာသောသုတေသနမေးခွန်းများ၏အဖြေကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာစာအဖွဲ့မှထုတ်ဝေသောမြန်မာသဒ္ဒါနှင့်ချိန်ထိုး၍အလေ့လာခံညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင် ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများမှနာမ်များကို အဓိကထားလေ့လာပါသည်။ ထိုသို့လေ့လာရာတွင် သုတေသနမေးခွန်းများကိုပင် သုတေသနပြဿနာအဖြစ် သတ်မှတ်၍လေ့လာထားပါသည်။

ထို့ပြင်အခြားသောသုတေသနပြုသနာများလည်းရှိနိုင်သဖြင့်
ကျောက်စာဆိုင်ရာစာအုပ်စာတမ်းများ၊သဒ္ဒါဆိုင်ရာစာအုပ်စာတမ်းများ၊နည်းနာများဖြင့်
ချဉ်းကပ်ပြုစုသွားပါမည်။

စာပေလေ့လာဆန်းစစ်ချက်

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်
လေ့လာနိုင်ရန်အတွက် စာပေလေ့လာဆန်းစစ်ချက်ပြုလုပ်ရပါသည်။ မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်
သုံးသပ်တင်ပြနိုင်ရန် မြန်မာစာအဖွဲ့ကထုတ်ဝေသော မြန်မာသဒ္ဒါ၂၀၁၆နှင့်
အခြားပညာရှင်အသီးသီးတို့၏ မြန်မာသဒ္ဒါနည်း လေ့လာချက်များ၊ ဖွင့်ဆိုချက်များကို
အခြေခံ၍သုသေတနပြုထားပါသည်။

စာပေလေ့လာတွေ့ရှိချက်အဖြစ် ဘာသာစကားကို မြန်မာသဒ္ဒါရှုထောင့်မှ
ရေးသားထားသည့် စာအုပ်အမြောက်အမြားရှိသည့်အနက် ဤစာတမ်းကိုရေးသားပြုစုရာတွင်
အထောက်အကူဖြစ်စေသောစာအုပ်အချို့ကိုဖော်ပြလိုပါသည်။ ဆရာကြီးဦးဖေမောင်တင်၏
မြန်မာသဒ္ဒါနှင့် အသုံးအနှုန်း(၂၀၀၃)စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ်တွင်
မြန်မာဘာသာစကား ပြောဆိုရေးသားရာ၌ လိုက်နာအပ်သော စည်းကမ်း၊ နည်းဥပဒေတို့ကို
ဖော်ပြထားပါသည်။ တစ်ဖန် ဒဂုံဦးစန်းငွေ၏ သဒ္ဒါအမြင်စာအမြင်(၁၉၇၄)စာအုပ်တွင်လည်း
သဒ္ဒါရင်းမြစ်၊ဝါကျသဘော၊ ပုဒ်သဘော၊ နာမ်စား၊ ကြိယာ၊
ဝိဘတ်များအကြောင်းကိုသာဓကများနှင့်ရှင်းရှင်းလင်းလင်းတင်ပြထား၍ စာတမ်းပြုရန်အတွက်
အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးသောင်းလွင်၏ နည်းသစ်မြန်မာသဒ္ဒါစာအုပ်ကိုလည်း
ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ရာ စာတမ်းပြုသူအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

မောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)၏
မြန်မာစာစကားဝိုင်း(၆)(၂၀၁၉၊စက်တင်ဘာ)တွင်လည်းစကားလုံးများ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပုံများနှင့် ထိုစကားလုံးများကို အဆက်အစပ်ဖြင့် လက်တွေ့အသုံးပြုသောအခါ အဆက်အစပ်အခြေအနေ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကို အကြောင်းပြု၍ စကားလုံးက ဖော်ပြသောအရင်းခံအဓိပ္ပာယ်ထက် ပိုလွန်သောအဓိပ္ပာယ်များ သက်ရောက်ပုံကိုလည်း ဆွေးနွေးပြထားသဖြင့် စာတမ်းပြုသူအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

တစ်ဖန်ဆရာကြီး မောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)၏ မြန်မာသဒ္ဒါသင်ကြားရေး (၂၀၁၈ ၊ မတ်) စာအုပ်ကိုလည်း လေ့လာဖတ်ရှုခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ်တွင် မြန်မာသဒ္ဒါပေါ်ပေါက်လာပုံ၊ ဝါစင်္ဂီ (၉) မျိုး၊ (၈) မျိုး၊ (၄) မျိုး၊ (၃) မျိုး အယူအဆများ ကွဲပြားပုံနှင့် နာမ်၊ နာမ်စား၊ နာမဝိသေသန၊ ကြိယာ၊ ကြိယာဝိသေသန၊ပစ္စည်းသမ္ပန္န၊ အာမေဓိတ်တို့ အကြောင်းကိုလည်း ရှင်းလင်းထားရာ စာတမ်းပြုစုသူအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

ဆရာကြီးမောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)၏ ဘာသာစာပေသုတေသနစာတမ်းများ(၂၀၁၈ ၊ စက်တင်ဘာ)စာအုပ်ကိုလည်း လေ့လာဖတ်ရှုခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ရှေ့ပစ္စည်း ‘အ’ နှင့် နာမ်စကားပွားဖန်တီးပုံ နှစ်မျိုးကို ဖတ်ရှုရ၍ စာတမ်းရေးသားသူအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေပါသည်။

စာပေလေ့လာတွေ့ရှိချက်များတွင် မြန်မာကျောက်စာများကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာချက်နှင့် သုတေသနပြုခဲ့သော ပါရဂူကျမ်းများနှင့် မဟာဝိဇ္ဇာကျမ်းများကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မန္တလေးတက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာနသို့ပါရဂူကျမ်းအဖြစ်တင်သွင်းသော မောင်မောင်လေး(၂၀၀၇ခုနှစ်)၏ ပုဂံခေတ်လောကထိပ်ပန်မင်စာလာ ဇာတ်တော်ကြီးဆယ်ဘွဲ့မှ ဝါစင်္ဂီများလေ့လာချက် ကျမ်းကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ထိုကျမ်းတွင် ဝါစင်္ဂီများအကြောင်းကို လေ့လာသုံးသပ်တင်ပြထား၍ စာတမ်းပြုစုရန်အတွက် အထောက်အကူရစေပါသည်။

တစ်ဖန် မခိုင်ခိုင် (၂၀၀၈ခုနှစ် မေလ)၏ ပင်းယခေတ်မြန်မာကျောက်စာများကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်လေ့လာချက်ကျမ်းကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ထိုကျမ်းသည်ပင်းယခေတ် (၆၇၄မှ၇၂၆အထိ) မြန်မာကျောက်စာ(၁၆၂)ချပ်ကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာထားသော ကျမ်းတစ်စောင်ဖြစ်၍ စကားလုံး၊ ပုဒ်၊ ဝါကျဖွဲ့ပုံများအကြောင်းလေ့လာထားပါသည်။ထိုကျမ်းမှ လေ့လာပုံ၊ တင်ပြပုံ၊ သုံးသပ်ပုံတို့သည် စာတမ်းပြုစုရန်အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

ထို့ပြင် မဝင်းဝင်းခိုင် (၂၀၀၈ခုနှစ်၊ မေလ)၏ ပုဂံခေတ် မြန်မာကျောက်စာများကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာချက်ကျမ်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုကျမ်းသည် ပုဂံခေတ် (၄၇၄ခုနှစ်မှ ၅၉၇အထိ) မြန်မာကျောက်စာ အချပ်(၁၀၀)ကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်လေ့လာထားသောကျမ်းတစ်စောင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကျမ်းတွင်ဝါစင်္ဂီ(၈)ပါးနှင့်ဝါကျဖွဲ့ပုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်တင်ပြ၍ စာတမ်းပြုစုရန်အတွက် အထောက်အကူရစေပါသည်။

တစ်ဖန် မအေးအေးမွန်(၂၀၀၉ ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီ)၏ အင်းဝခေတ် မြန်မာကျောက်စာများကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်လေ့လာချက်ကျမ်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုကျမ်းသည်အင်းဝခေတ် (၇၆မှ ၈၈၈ခုနှစ်)မြန်မာကျောက်စာ(၁၃၅)ချပ်ကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာထားသောကျမ်းတစ်စောင်ဖြစ်ပါသည်။ထိုကျမ်းတွင် ဝါစင်(၈)ပါးနှင့် ဝါကျဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံများကို သုတေသနပြုတင်ပြထား၍ စာတမ်းပြုစုရန်အတွက် အထောက်အကူရစေပါသည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မြန်မာစာဌာနသို့ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့အတွက်တင်သွင်းသော မမိုးစံပယ် (၁၉၉၄ခုနှစ်-မေလ)၏ ညောင်ရမ်းခေတ်ကျောက်စာများလေ့လာချက်ကျမ်းကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုကျမ်းသည် ညောင်ရမ်းခေတ်ကျောက်စာ(၉)ချပ်ကို အကြောင်းအရာပိုင်း၊ အရေးအသားပိုင်း ရှုထောင့်များမှ လေ့လာတင်ပြထားသဖြင့် စာတမ်းပြုစုရန်အတွက် တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူရစေပါသည်။

ထို့ကြောင့် ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများမှ နာမ်အသုံးများကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာရာတွင် အထက်ဖော်ပြပါ စာအုပ်စာအုပ်တမ်းကျမ်းများမှ သင့်လျော်မည့်နည်းနာ ဆီလျော်သည့်အကြောင်းအရာ အချက်အလက်တို့ကိုသာ နည်းယူ၍ ကိုးကားပြုစုထားပါသည်။

နည်းနာ

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများမှနာမ်အသုံးများကိုမြန်မာသဒ္ဒါ နည်းဖြင့်လေ့လာချက်သုတေသနစာတမ်းကိုပြုစုရာတွင် ပညာရပ်ဆိုင်ရာနည်းနာအတွက် ၂၀၁၆ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာအဖွဲ့က ဒုတိယအကြိမ်ထုတ်ဝေသော မြန်မာသဒ္ဒါကို အခြေခံ၍လေ့လာထားပါသည်။

သုတေသနဆိုင်ရာနည်းနာအတွက် ဆရာကြီးဒေါက်တာခင်အေးနှင့် ဒေါက်တာအောင်မြင့်ဦး ရေးသားပြုစုထားသော သုတေသနအခြေခံ သုတေသနပုံစံစာအုပ်မှလမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာပြီးပြုစုထားပါသည်။ ထို့အပြင် ရာဇမဏိစူဠာကောင်းမှုတော်ဘုရားသို့သွား၍ ဘုရား၌ စိုက်ထူထားသော ကောင်းမှုတော်ကျောက်စာ(မူလထိုး)ကို ကိုယ်တိုင်ကွင်းဆင်း၍ လက်တွေ့သုတေသနပြုလုပ်ကာရေးသားထားပါသည်။

ပညာရပ်ဆိုင်ရာ နည်းနာ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြန်မာစာအခွန်ရှည်စွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကို ရည်သန်၍ မြန်မာစာဦးစီးဌာနသည် “မြန်မာသဒ္ဒါအခြေပြုကျမ်း”ကို ရှေးဦးစွာပြုစုခဲ့ပါသည်။ ထိုမြန်မာသဒ္ဒါ အခြေပြုကျမ်းကိုအခြေခံလျက်ကျောင်းများတွင် မြန်မာသဒ္ဒါကို လွယ်ကူစွာလေ့လာသင်ယူနိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းသူ၊ကျောင်းသားတို့၏ အသက်၊ ဉာဏ်ရည်နှင့် ဆီလျော်မည့် သဒ္ဒါကျမ်းများကို ဆက်လျက်ပြုစုခဲ့ပါသည်။

“မြန်မာသဒ္ဒါကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ၊ ဇန်နဝါရီလတွင် အတွဲ(၁)ကိုလည်းကောင်း ၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် အတွဲ(၂)ကိုလည်းကောင်း ၊ ၁၉၈၈ခု၊ မတ်လတွင် အတွဲ(၃)ကိုလည်းကောင်း ကျောင်းသုံးအဖြစ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အတွဲ(၁)၊အခန်း(၁)မှ အတွဲ(၁)၊အခန်း(၄)အထိ အလယ်တန်း အတွဲ(၂)၊ အခန်း(၅)မှ အတွဲ(၂)၊အခန်း(၆)အထိ အထက်တန်း၊ အတွဲ(၃)ကို အဆင့်မြင့်ပညာအတွက် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ယင်းကို တစ်စုတည်းထုတ်လုပ်ပြင်ဆင်ကာ ဤမြန်မာသဒ္ဒါကိုထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။”(မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ အမှာစာ)ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းမြန်မာသဒ္ဒါစာအုပ်ကို

ပညာရပ်နည်းနာအဖြစ်အသုံးပြုတင်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ အလေ့လာခံညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများမှ နာမ်အသုံးများဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊ သုံးစွဲပုံများကို မြန်မာစာအဖွဲ့မှထုတ်ဝေသော မြန်မာသဒ္ဒါပါနာမ်များဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊သုံးစွဲပုံနှင့် ချိန်ထိုးလေ့လာတင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

သုတေသနနည်းနာ

သုတေသနအမျိုးအစားကို ယေဘုယျအားဖြင့် (၂)မျိုးခွဲနိုင်ပါသည်။ အခြေခံသုတေသန (pure or basic research) နှင့် အသုံးချသုတေသန (applied research) တို့ဖြစ်ပါသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး ကျောက်စာများမှနာမ်အသုံးကိုမြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်လေ့လာချက်သုတေသနသည်အသုံးချသုတေသနအမျိုးအစားတွင်ပါဝင်ပါသည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်

ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများမှနာမ်အသုံးကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်လေ့လာသုတေသနပြုခြင်းဖြင့်ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်

ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများ၏ နာမ်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊သုံးစွဲပုံကို သိရှိနိုင်ပြီး ယနေ့ခေတ်သုံးနာမ်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊သုံးစွဲပုံများနှင့် ချိန်ထိုးလေ့လာ၍တူညီမှုကွဲလွဲမှုကို

ဖော်ထုတ်နိုင်သဖြင့် မြန်မာကျောက်စာများကို လေ့လာသင်ယူသူတို့အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် အသုံးပြုသုတေသနဟုဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သုတေသနအတွက် အချက်အလက်များစူးစမ်းလေ့လာရာတွင် ထုတ်ယူဆင်ခြင်နည်း(Deductive Method)၊ ခြုံယူဆင်ခြင်နည်း (Inductive Method)၊ သိပ္ပံနည်း(Scientific Method)ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိပါသည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများမှ နာမ်အသုံးကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာချက်စာတမ်းပြုစုရန်အတွက် အချက်အလက်များကို စူးစမ်းလေ့လာရာတွင် သိပ္ပံနည်းကို အသုံးပြုပါသည်။

သိပ္ပံနည်းဆိုသည်မှာ“ထုတ်ယူဆင်ခြင်နည်း၊ **ခြုံယူဆင်ခြင်နည်းများကို အသုံးပြုသည်။**သို့သော် **သိပ္ပံနည်းတွင် စနစ်တကျသတ်မှတ်ထားသော အဆင့်များရှိသည်**”(ခင်အေး ဒေါက်တာ၊ ၂၀၁၀၊စာ၃) ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင်အသုံးပြုထားသော နာမ်များကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းတွင် စနစ်တကျသတ်မှတ်ထားသော နာမ်ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့်ချိန်ထိုးလေ့လာသုံးသပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဤနည်းဖြင့်ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများ၏နာမ်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊ သုံးစွဲပုံကိုတွေ့မြင်ရပြီး ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးစာပေအဆင့်အတန်းကို လေ့လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာချက်တွေ့ ရှိချက်

ဤစာတမ်းသည် ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများမှနာမ်အသုံးများကို မြန်မာစာအဖွဲ့ကထုတ်ဝေသော မြန်မာသဒ္ဒါကျမ်းလာ မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာထားသော စာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့လေ့လာရာတွင် ဝါစင်္ဂီများမှ နာမ်များကိုသာ ဤစာတမ်း၌လေ့လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝါစင်္ဂီများလေ့လာချက်

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများမှ နာမ်အသုံးများကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာရာတွင်နာမ်သည် ဝါစင်္ဂီ(၉) မျိုးထဲတွင် ပါသည်။ ဝါစင်္ဂီသည် ဝါစာနှင့်အင်္ဂပေါင်းစပ်ထားသော ပါဠိစကားဖြစ်သည်။ “ဆိုလိုသည့်အဓိပ္ပာယ်ရောက်အောင်

ပြောဆိုသောစကား၏အစိတ်အပိုင်းကို ဝါစင်္ဂီဟုခေါ်သည်။ (မြန်မာစာအဖွဲ့၂၀၁၆၊၃)

ဝါစင်္ဂီ(၉)မျိုးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ

- (က) နာမ်
- (ခ) နာမ်စား
- (ဂ) နာမဝိသေသန
- (ဃ) ကြိယာ
- (င) ကြိယာဝိသေသန
- (စ) ဝိဘတ်
- (ဆ) သမ္ပန္န
- (ဇ) ပစ္စည်း

(ဈ) အာမေဇိုတ် (မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၃-၄) တို့ဖြစ်ကြသည်။အာမေဇိုတ်သည် ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးကျောက်စာများတွင် မတွေ့ရသဖြင့် အာမေဇိုတ်ကို ချန်လှပ်ပြီး ကျန်ဝါစင်္ဂီ (၈)မျိုးမှ နာမ်(၁)မျိုးတည်းကိုသာယခုစာတမ်းတွင် လေ့လာသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

နာမ်

သက်ရှိ သက်မဲ့ ဒြပ်ရှိ ၊ ဒြပ်မဲ့တို့၏ အမည်ဟူသမျှကို နာမ်ဟုခေါ်သည်။

သာဓက။ ။ မောင်လှ ၊ ကျောင်းသား၊ လူ၊ တိရစ္ဆာန် ၊ စာအုပ်၊ ကျောင်းကား၊ မေတ္တာ ၊ သတ္တိ အချစ်၊ အမုန်း၊ခွန်အား(မြန်မာစာအဖွဲ့၂၀၁၆၊၄၀) တို့ဖြစ်ကြသည်။ နာမ်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ(၄)မျိုးနှင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ (၄)မျိုးခွဲသည်။

အနက်အဓိပ္ပာယ်အရနာမ်(၄)မျိုး

နာမ်သည် အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ (၄)မျိုးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ

- (က) တစ်ဦးဆိုင်နာမ်
- (ခ) အများဆိုင်နာမ်
- (ဂ) စိတ္တနာမ်
- (ဃ) အစုပြုနာမ် တို့ဖြစ်ကြသည်။ (မြန်မာစာအဖွဲ့၂၀၁၆၊၄၀)

(က) တစ်ဦးဆိုင်နာမ်

တစ်ဦး၊တစ်ယောက်၊တစ်ခုအတွက်သီးခြားမှည့်ခေါ်ထားသောအမည်ကိုတစ်ဦးဆိုင်နာမ်ဟုခေါ်သည်။

သာဓက ။ ။ ရွှေတိဂုံ၊ရွှေစည်းခုံ၊ရန်ကုန်၊မန္တလေး၊ဧရာဝတီ၊ချင်းတွင်း၊ ငပလီ၊ရွှေဝါချိုင့်၊ မောင်းမကန်၊ မဟာဗန္ဓုလ၊ မောင်မျိုးမြင့်၊ မအေးမြင့်(မြန်မာစာအဖွဲ့၂၀၁၆၊၄၀) တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် တစ်ဦးဆိုင်နာမ်များဖြစ်သည့် ဘုရား၊စေတီဘွဲ့အမည်များ၊ရဟန်းသံဃာတို့၏ ဘွဲ့အမည်များဘုရင်၊ မိဖုရားတို့၏ဘွဲ့အမည်များ၊အလှူရှင်အမည်များ၊ ကျောင်းအမည်များ၊ တိုင်း၊မြို့ရွာ၊ အမည်များနေ့၊ လ၊ ရာသီအမည်များ၊ ကျွန်အမည်များကိုတွေ့ရပါသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

ဘုရားစေတီဘွဲ့အမည်များ

မဟာစေတီ	ကောင်းမှုတော်	ရှေ့က -၇
ရွှေချက်ကျစေတီတော်	ခြေတော်ရာ	က-၁၂
ရွှေကြက်ယက်မုတ္တော	ရွှေကြက်ယက်မုတ္တောဘုရား	က-၆

စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် မဟာစေတီ၊ ရွှေချက်ကျ၊ ရွှေတန်ဆာ၊ ရွှေကြက်ယက်မုတ္တောစသည့်စေတီအမည်များသည် တစ်ဦးဆိုင်နာမ်များဖြစ်ပါသည်။ဘုရားစေတီဆိုင်ရာအလားတူတစ်ဦးဆိုင်နာမ်အများအပြားကိုညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ရဟန်းသံဃာတို့၏ဘွဲ့အမည်များ

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် အလှူရှင်၊ အလှူပစ္စည်းများတွေ့ရသကဲ့သို့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့် ရဟန်းသံဃာများလည်းတွေ့ရပါသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

အရှင်ဝရလင်္ကာ	ရတနာမုနိဘုရား	က-၇
ဇိနစက္ကပါလ	ရန်အောင်မင်္ဂလာစေတီ	က-၂
ရှင်ကိကိတ္တိ	ရွှေမုတ္တောစေတီ	က-၃၈

တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ဘုရင်၊ မိဖုရားတို့၏ ဘွဲ့အမည်များ

အလောင်မင်တရားက္ခီး	အင်းဝမိုးထိကျောင်း	က-၄
သီရိပဝရမဟာမင်္ဂလာ ရတနာဒေဝီ	အောင်မြေလောကဘုရား မျက်နှာ	က-၄၂

စသည်တို့သည် မင်းမိဖုရားဆိုင်ရာ တစ်ဦးဆိုင်နာမ်များဖြစ်ပါသည်။ မင်းမိဖုရားနှင့် ပတ်သက်သော ဘွဲ့အမည်များကို ဖော်ပြရာတွင် ပါဠိသက်စကားလုံးများ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

မူးမတ်အမည်များ

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်	ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး	မြန်မာကျောက်စာများတွင်	မင်း၊
မိဖုရားအမည်များသာမက မူးမတ်အမည်များကိုလည်းတွေ့ရပါသည်။ သာဓကအားဖြင့်			
အဘယဂါမဏီ	ကောင်းမှုတော်		ရှေ့က-၂၆
ပဏ္ဍိတလက္ခဏအမစ	ရွှေတန်ဆာဘုရား		က-၁၃
မဟာနော်ရထာ	အဝမြို့လောကမာန်အောင်ဘုရား		က-၂၈

အလှူရှင်အမည်များ

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး ကျောက်စာများတွင် အလှူရှင်များသည် မင်း၊ အမတ်၊ ရွာသူကြီးနှင့် ရဟန်းသံဃာများကအပြင် အမျိုးသမီးများပါ ပါဝင်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

ကျောက်စာများတွင်တွေ့ရသော အလှူရှင်အမည် တစ်ဦးဆိုင်နာမ်များမှာ

သတိုးမင်းဖျား	ပြည်နိဗ္ဗာန်ဘုရား	က-၁၁
အရှင်ဝရလင်္ကာ	ရတနာမုနိဘုရား	က- ?
သူကြီးစံပေါင်သွီးမောင်နံ	သူကြီးစံပေါင်သွီးမောင်နံ	က-၅-၆
လေးစုံသွီးမောင်နံ	လေးစုံသွီးမောင်နံ	က-၄-၅

ဟူ၍ တွေ့ရပါသည်။ အလှူရှင်အမည်များမှာ **“သူကြီးစံပေါင်သွီးမောင်နံနှင့် လေးစုံသွီးမောင်နံ”** မှာ ထူးခြားသောနာမ်အသုံးဖြစ်သည်။ ယခုခေတ်တွင် ဇနီးမောင်နှံဟု သုံးသော်လည်း ညောင်ရမ်းခေတ်တွင်မူ **“သွီးမောင်နံ”** ဟုသုံးသည်။ ထိုအသုံးကိုပင် ပုဂံခေတ်က **“အနှစ်မောင်နှမ်လှူသောကောင်မူ”** ဟု **“ချစ်ခြင်းမေတ္တာ အနှစ်သာရပြည့်ဝသောမောင်နှံ”** **“အနှစ်မောင်နှံ”** ဟု ထိမိကျစ်လျစ်စွာ သုံးပါသည်။

ကျောင်းအမည်များ

တို့သည် နေ၊ လ၊ ရာသီ အမည်များဖြစ်ကြသည်။ “ဗုဒ္ဓဟူး”ဟုရေးထိုးသကဲ့သို့ “ငှဟူး”ဟုလည်း ရေးထိုးကြောင်းတွေ့ရသည်။ကျောက်ချပ်များပေါ်တွင် ရေးထိုးခြင်းဖြစ်၍ နေ့များ၏ အမှတ်စဉ်အတိုင်း ဂဏန်းများအစားထိုးကာ အတိုချို့ရေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်အမည်များ

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင်အလှူရှင်များသည်ဘုရားစေတီ၊ ကျောင်း၊ မြေများကိုလှူဒါန်းသည့်အပြင်ကျွန်များကိုလည်း လှူဒါန်းကြသည်။ကျွန်အမည်များမှာလည်း တစ်ဦးဆိုင်နာမ်များဖြစ်ကြသည်။

ဇေယျာ မယးမိစ္ဆာ၊ သား ငပုတ်စော် အဝမြို့လောကမာန်အောင်ဘုရား (ကျော) က-၃၇-၃၈
စာရင်းကိုင်ကားသော အောင်မြေလောကဘုရား က-၂၈
စာရေးသော အောင်မြေလောကဘုရား က-၃၀
တို့သည် ကျွန်တစ်ဦးချင်းလှူဒါန်းမှုသာမက မိသားစုလိုက်ပါလှူဒါန်းကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်များကိုလည်း စာရေး၊ စာရင်းကိုင်ခန့်ထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်အမည်ကို လုံးချင်း၊ လုံးတွဲ မှည့်ခေါ်၍ အမျိုးသမီးဖြစ်ပါက “မိ”၊ အမျိုးသားဖြစ်ပါက “င”ဖြင့် အစချီခေါ်ဝေါ် နှိမ့်ချခေါ်ဝေါ် ရေးသားကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(ခ) အများဆိုင်နာမ်

အများနှင့်ဆိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၊ သတ္တဝါ ၊ အရာဝတ္ထုတို့၏ အမည်ကို အများဆိုင်နာမ်ဟုခေါ်သည်။ သာဓက ။ ။ မြို့ အိမ် ၊ ကျောင်း ၊ မြစ် ၊ ချောင်း ၊ အင်းအိုင် ၊ လူ ၊ ကြောင် ၊ ခွေးတို့ ဖြစ်ကြသည်။ (မြန်မာစာအဖွဲ့၂၀၁၆၊၄၁)
ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများတွင် အများနှင့်သက်ဆိုင်သော နာမ်စကားလုံးများကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

အများနှင့်ဆိုင်သောမြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏အမည်

ဘုရား ပုဂံရွှေစည်းခုံ က-၃၃
သင်္ဃာ ကောင်းမှုတော် က-၃၄
နတ် နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦးဘုရား (ကျော) က-၃၀
စသည်တို့သည်အများနှင့်ဆိုင်သောနာမ်စကားလုံးများဖြစ်ပြီးမြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြပါသည် ။

အများနှင့်ဆိုင်သော လူပုဂ္ဂိုလ်များ

မင်		ရွှေမုတ္တောစေတီ	က-၂၃
မင်ဦ၊ မင်သး		ကောင်းမှုတော်	က-၃၆
စစ်သူကြီး	ဗိုလ်မှူး	တပ်မှူး	ပုဂံရွှေစည်းခုံ
လူ		ရွှေသိမ်တော်မော်ကွန်း	က-၁

စသည်တို့သည် အများနှင့်ဆိုင်သော နာမ်စကားလုံးများဖြစ်ပြီး လူပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြပါသည်။

အများနှင့်ဆိုင်သော တိရစ္ဆာန်တို့၏အမည်

ဆင်	မြင်	ကောင်းမှုတော်	က-၂၂
ငှက်		ကောင်းမှုတော် (ကျော)	က-၁၆
နဂါးဂဠုန်	နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦးဘုရား		က-၁၆
တို့သည်	ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်	ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင်	

တွေ့ရသောသတ္တဝါများ၏ အမည်များဖြစ်ကြပြီး အများဆိုင်နာမ်များဖြစ်ကြပါသည်။

အများနှင့်ဆိုင်သော အသုံးအဆောင်အမည်

သပိတ်		ကောင်းမှုတော်	က-၆၂
မီ		ရတနာမုနိဘုရား	က-၇
ရတနာ		အင်းဝမိုးထိကျောင်း	က-၈
သင်္ကန်း		နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦးဘုရား (ကျော)	က-၁၄
လိယံး လှံ	စကြာ	နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦးဘုရား	က-၆၃

စသည်တို့သည် ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် တွေ့ရသော အသုံးအဆောင်အမည်များဖြစ်ပြီး အများဆိုင်နာမ်စကားလုံးများဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) စိတ္တနာမ်

ဒြပ်မရှိ ၊ ကိုင်တွယ်စမ်းသပ်၍ မရ ၊ မြင်လည်းမမြင်နိုင် ၊ စိတ်ဖြင့်သာ တွေးတောသိနိုင်သော နာမ်ကို စိတ္တနာမ်ဟုခေါ်သည်။

သာဓက ။ ။ မေတ္တာ ၊ စေတနာ ၊ ဇွဲ ၊ သတ္တိ ၊ အောင်မြင်ခြင်း၊ အချစ် ၊ အမုန်း ၊ ဝမ်းသာခြင်း ၊ ဝမ်းနည်းခြင်း (မြန်မာစာအဖွဲ့၂၀၁၆၊၄၁)စသည်တို့ဖြစ်သည်။
ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် စိတ္တနာမ်အချို့ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။ သာဓကအားဖြင့်-

နိပုံ	လေးစုံသမီးမောင်နှံ	က-၅
အဝိဇ္ဇာ	၊တဏှာ	က-
၄	ကောင်းမှုတော်	နောက်က-၂၉
အကျင့်	လေးစုံသမီးမောင်နှံ	က-၆

စသည်တို့သည် ဒြပ်မရှိ ၊ ကိုင်တွယ်စမ်းသပ်၍ မရ ၊ မြင်လည်းမမြင်နိုင် ၊ စိတ်ဖြင့်သာ တွေးတောသိနိုင်သော စိတ္တဇနာမ်စကားလုံးများဖြစ်ပါသည်။စိတ္တဇနာမ်စကားလုံးအများစုသည် ပါဠိစကားလုံးများဖြစ်ပြီး “အကျင့်၊အမျှ” တို့သည် မြန်မာစကားလုံးများဖြစ်ကြသည်။

(ဃ) အစုပြနာမ်

အစုအပေါင်း ၊ အသင်းအဖွဲ့အမည်ကို အစုပြနာမ်ဟုခေါ်သည်။ သာဓက။ ။တပ်မတော်၊လူထု၊ ပရိဘောဂ၊ကောင်စီ၊အသင်းအဖွဲ့၊ကော်မတီ(မြန်မာစာအဖွဲ့၊၂၀၁၆၊၄၁)တို့

ဖြစ်ကြသည်။ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင်တွေ့ရသောအစုပြနာမ်စကားလုံးများမှာ-

ပရိတ်သတ်၊ဗိုလ်ပါ	ကောင်းမှုတော်	ကျောက်က-၃၃
သဘင်	အဝမြို့လောကမာန်အောင်ဘုရား	က-၁၀
ပရိဘောဂ	အဝမြို့လောကမာန်အောင်ဘုရား	က-၁၈
အသုံးအဆောင်ပုဂံရွှေစည်းခုံ		က-၇၉
ပြည်သူ့လူတကာ	အင်းဝမိုးထိကျောင်း	က-၆

တို့ဖြစ်ပါသည်။ ပရိတ်သတ်၊ သဘင်၊ပြည်သူ့ လူတကာတို့သည် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းကို မဆိုလိုပေ။ လူအများ၊ အစုအဝေးကို ဆိုလိုသည်။ ဗိုလ်ပါသည်လည်း စစ်သည်တစ်ဦးတည်းကို မဆိုလို၊ စစ်သည်အများပါဝင်သော အစုအဝေးကိုဆိုလိုသည်။ ပရိဘောဂ၊ အသုံးအဆောင်သည်လည်း ပစ္စည်းတစ်ခုတည်းကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ ပစ္စည်းအများ၊ အစုအပေါင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ပရိတ်သတ်၊ သဘင်၊ လူအပေါင်း၊ ဗိုလ်ပါ၊ ပရိဘောဂ၊ အသုံးအဆောင်ဟူသော နာမ်တို့သည် အစုအပေါင်းကိုဖော်ပြသောကြောင့် အစုပြနာမ်များဖြစ်သည်။

ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ နာမ်(၄)မျိုး

မြန်မာသဒ္ဒါအရနာမ်သည် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ (၄)မျိုးရှိသည်။

- (က) ပင်ကိုနာမ်
- (ခ) ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်
- (ဂ) ကြိယာနာမ်
- (ဃ) ပေါင်းစပ်နာမ်တို့ဖြစ်ကြသည်။ (မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၅၅)

(က) ပင်ကိုနာမ်

“မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် ခွဲစိတ်၍လည်းမရ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းလည်း မဟုတ်၊ မူလအတိုင်း ဖြစ်သောနာမ်ကို ပင်ကိုနာမ်ဟုခေါ်သည်။

သာဓက ။ ။ လူ ၊ သား ၊ ငါး ၊ နေ ၊ စပါး ၊ သတင်း ၊ ကြက်သွန် ၊ ထမင်း ၊ ပညာ ၊ ကရုဏာ ၊ သညာ၊ ဒုက္ခ၊ ဒရိုင်ဘာ ၊ ဒါရိုက်တာ” (မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၅၅) တို့ဖြစ်ကြသည်။
ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် ပင်ကိုနာမ်များကို တွေ့ရပါသည်။

နတ်၊ လူ	ကောင်းမှုတော်	ရှေ့က-၂
ပွသဒ်	အင်းဝမိုးထိကျောင်း	က-၁၃
ပတ္တမ္မ	အင်းဝမိုးထိကျောင်း(ကျော)	က-၈

တို့သည် ပင်ကိုနာမ်များဖြစ်ပါသည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာ များတွင်တွေ့ရသော ပင်ကိုနာမ်စကားလုံးများမှ အနည်းငယ်ကိုသာ သာဓကအဖြစ် ရွေးချယ်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်

ဂုဏ်အရည်အချင်းပြပုဒ်များ၏ ရှေ့ဖြစ်စေ ၊ နောက်ဖြစ်စေ ပစ္စည်းဆက်၍ ဖြစ်လာသော နာမ်ကို ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်ဟုခေါ်သည်။

သာဓက။ ။ အကောင်း ၊ ကောင်းမှု ၊ ကောင်းခြင်း ၊ အလှ ၊ လှခြင်း ၊ အပျော် ၊ ပျော်စရာ။
(မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၅၆) တို့ဖြစ်ကြသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် ဂုဏ်အရည်အချင်း ပြပုဒ်များ၏ရှေ့၌ ပစ္စည်းဆက်၍ဖြစ်လာသော ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့ဆက်ပစ္စည်း + ဂုဏ်ရည်ပြပုဒ် = ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်

အ + ရှည် = အရှည် ပြည်နိဗ္ဗာန်ဘုရား က-၂၃

အ + ငယ် = အငယ် ကောင်းမှုတော် ကျောက်-၇၇

အ + ဟောင် = အဟောင် ပုဂံရွှေစည်းခုံ က-၃၃

စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ သောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများတွင် ရှေ့ဆက်ပစ္စည်း "အ"နှင့်ဆက်ထားသော ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်များကို တွေ့ရသော်လည်း အသုံးနည်းပါသည်။

သောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင်ဂုဏ်အရည်အချင်းပြပုဒ်များ၏နောက်၌ ပစ္စည်းဆက်၍ဖြစ်လာသော ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ဂုဏ်ရည်ပြပုဒ် + နောက်ဆက်ပစ္စည်း = ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်

ကောင်း + မှု = ကောင်းမှု ပုဂံရွှေစည်းခုံ က-၈၆

ရဲစွမ် + ခြင် = ရဲစွမ်းခြင် ကောင်းမှုတော် ရှေ့က-၆၆

တို့ဖြစ်ကြပါသည်။လေ့လာတွေ့ရှိရသမျှကျောက်စာများတွင် နောက်ဆက်ပစ္စည်း "မှု၊ ခြင်း" တို့နှင့်ဆက်ထားသော ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်တို့ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ကြိယာနာမ်

ကြိယာပုဒ်၏ရှေ့၌ဖြစ်စေ၊နောက်၌ဖြစ်စေပစ္စည်းဆက်၍ဖြစ်လာသောနာမ်ကို

ကြိယာနာမ်ဟုခေါ်သည်။

သာဓက ။ ။ အစား ၊ စားဖွယ် ၊ လုပ်ဆောင်ချက် ၊ ကူညီမှု ၊ နေစရာ(မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၅၇) တို့ဖြစ်ကြသည်။

သောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများတွင် ကြိယာ၏ရှေ့၌ ပစ္စည်းဆက်၍ ဖြစ်လာသောကြိယာနာမ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ သာဓက။ ။

ရှေ့ဆက်ပစ္စည်း + ကြိယာ = ကြိယာနာမ်

အ + လှူ = အလှူ ကောင်းမှုတော် ရှေ့က-၃၄

အ + ဖျ် = အဖျ် ကောင်းမှုတော် ကျောက်-၄၉

အ + ဝတ် = အဝတ် နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦး က-၄၆

အ + လုပ် = အလုပ် နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦး က-၄၇

စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ သောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် ရှေ့ဆက်ပစ္စည်း "အ"ကို ကြိယာစကားလုံးနှင့် ပေါင်း၍ကြိယာနာမ်စကားလုံးများဖန်တီးပြီးတွင်တွင် ကျယ်ကျယ်အသုံးပြုနေပြီဖြစ်ပါသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် ကြိယာ၏နောက်၌ ပစ္စည်းဆက်၍ဖြစ်လာသော ကြိယာနာမ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ သာဓက။ ။

ကြိယာ	+	နောက်ဆက်ပစ္စည်း	=	ကြိယာနာမ်	
အားထုတ်	+	ခြင်း	=	အားထုတ်ခြင်း	ကောင်းမှုတော် ရှေ့က-၁၅
ကြွေးကြော်	+	ခြင်း	=	ကြွေးကြော်ခြင်း	အောင်မြေလောက က-၃၀
တိုးတက်	+	ခြင်း	=	တိုးတက်ခြင်း	နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦး က-၆၀
ခြီးမြှင့်	+	ခြင်း	=	ခြီးမြှင့်ခြင်း	နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦး ကျောက်က-၂

တို့ဖြစ်ပါသည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး

မြန်မာကျောက်စာများတွင်“ခြင်း”နောက်ဆက်ပစ္စည်းဆက်၍ဖြစ်လာသော ကြိယာနာမ်စကားလုံးများသာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ပေါင်းစပ်နာမ်

ဝိဘတ်၊ ပစ္စည်း၊ သမ္ပန္နတို့ကို ကြား၌မခံဘဲ နာမ်၊ ကြိယာ၊ နာမ်စား၊ နာမဝိသေသန၊ ကြိယာဝိသေသနတို့ကို ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ပူးတွဲထားသောနာမ်ကို ပေါင်းစပ်နာမ်ဟု ခေါ်သည်။ သာဓက ။ ။ရေအိုး၊ အိမ်ဟောင်း၊ မီးခြစ်၊ လက်ပတ်နာရီ၊ ပေါက်တူး၊ သောက်ရေ(မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၅၈) တို့ဖြစ်ကြသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများတွင် နာမ်ပုဒ်တစ်ခုနှင့် အခြားနာမ်ပုဒ်တစ်ခုကို ပေါင်းစပ်လိုက်ခြင်းဖြင့် ပေါင်းစပ်နာမ် ဖြစ်လာပုံကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ သာဓက။ ။

နာမ်	+	နာမ်	=	ပေါင်းစပ်နာမ်	
ကျောက်	+	အိုင်	=	ကျောက်အိုင်	ကောင်းမှုတော် ကျောက်က-၅၀
မြ	+	သပိတ်	=	မြသပိတ်	နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦး ကျောက်က-၃၀
ရွှေ	+	ပလ္လင်	=	ရွှေပလ္လင်	ပြည်နိဗ္ဗာန်ဘုရား က-၅

စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ မြန်မာစကားလုံးအချင်းချင်း ပေါင်းစပ်သည့် ပေါင်းစပ်နာမ်များ အတွေ့ရများပြီး “ရွှေပလ္လင် ၊မြသပိတ်”စသည့် မြန်မာစကားလုံးနှင့် ပါဠိစကားလုံးများ ပေါင်းစပ်ထားသည့် ပေါင်းစပ်နာမ် စကားလုံးများလည်းတွေ့ရပါသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင်နာမ်ပုဒ်တစ်ခုနှင့်နာမဝိ
 သေသနပုဒ်တစ်ခုကို ပေါင်းစပ်လိုက်ထားသော ပေါင်းစပ်နာမ်များကိုလည်း
 အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

နာမ်	+	နာမဝိသေသန	=	ပေါင်းစပ်နာမ်	
ဆင်	+	ဖြူ	=	ဆင်ဖြူ	ကောင်းမှုတော် က-၇
အလှူ	+	ကြီ	=	အလှူကြီ	ဂေါတမဂူ က-၈
ကြေး	+	နီ	=	ကြေးနီ	ပုဂံရွှေစည်းခုံ က-၇၁

စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် နာမ်ပုဒ်တစ်ခု၊
 နာမဝိသေသနပုဒ်တစ်ခုနှင့် နာမ်ပုဒ်တစ်ခုတို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်ထားသည့်
 ပေါင်းစပ်နာမ်များကိုလည်းအောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

နာမ်	+	နာမဝိသေသန	+	နာမ်	=	ပေါင်းစပ်နာမ်	
ကြေ	+	နီ	+	ပြေး	=	ကြေနီပြေး	ကောင်းမှုတော် ရှေ့က-၅၃
မိုး	+	ကောင်း	+	တံခါး	=	မိုးကောင်းတံခါး	အင်းဝမိုးထိကျောင်း ကျောက်က-၁၉
လှည်း	+	လှီး	+	သဘင်	=	လှည်းလှီးသဘင်	အင်းဝမိုးထိကျောင်း ကျောက်က-၂၃

တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် နာမ်ပုဒ်နှစ်ခုနှင့်
 နာမဝိသေသနပုဒ်တစ်ခုတို့ကို အစဉ်အတိုင်းပေါင်းစပ်ထားသည့် ပေါင်းစပ်နာမ်များကိုလည်း
 အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

နာမ်	+	နာမ်	+	နာမဝိသေသန	=	ပေါင်းစပ်နာမ်	
ရွှေ	+	မြို့အုံ	+	တ်	=	ရွှေမြို့အုံတ်	ကောင်းမှုတော် က-၄၆
ရွှေ	+	ကျောင်	+	ကြီး	=	ရွှေကျောင်ကြီး	အင်းဝမိုးထိကျောင်း ကျောက်က-၃၄

စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

နာမ်ပုဒ်တစ်ခုနှင့် ကြိယာပုဒ်တစ်ခုကို အစဉ်အတိုင်းပေါင်းစပ်ထားသည့် ပေါင်းစပ်နာမ်ကို
 ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင်-

နာမ်	+	ကြိယာ	=	ပေါင်းစပ်နာမ်	
လက်	+	စွပ်	=	လက်စွပ်	ပုဂံရွှေစည်းခုံ က-၆၆
မြင်း	+	ပျံ	=	မြင်းပျံ	ဘုံစုံတုလွတ်ကျောင်း က-၄၇

နး + ဆွဲ = နးဆွဲ အင်းဝမိုးထိကျောင်း က-၈
ဟူ၍တွေ့ရှိရပါသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် နာမ်ပုဒ်နှစ်ခုနှင့် ကြိယာပုဒ်တစ်ခုကို အစဉ်အတိုင်းပေါင်းစပ်ထားသည့် ပေါင်းစပ်နာမ်များလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။

နာမ် + နာမ် + ကြိယာ = ပေါင်းစပ်နာမ်

တန်ခူး + လ + ပြည့် = တန်ခူးလပြည့် ရတနာမုနိ ကျ-၃

နယုန် + လ + ပြည့် = နယုန်လပြည့် ပုဂံရွှေစည်းခုံ က-၇၇

ရွှေ + ကြက် + ယက် = ရွှေကြက်ယက် ရွှေကြက်ယက်မုဋ္ဌော က-၆

စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

နာမ်ပုဒ်တစ်ခု၊ ကြိယာပုဒ်တစ်ခုနှင့် နာမ်ပုဒ်တစ်ခုတို့ကို အစဉ်အတိုင်းပေါင်းစပ်ထားသော ပေါင်းစပ်နာမ်များကိုလည်း ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။

၎င်းတို့မှာ

နာမ် + ကြိယာ + နာမ် = ပေါင်းစပ်နာမ်

မြင် + စီ + သူရဲ = မြင်စီသူရဲ ကောင်းမှုတော် ကျောက်-၂၅

ငှက် + ပစ် + တောင် = ငှက်ပစ်တောင် ဂေါတမဂူ က-၅

ထီး + ဆောင် + မင် = ထီးဆောင်မင် ပုဂံရွှေစည်းခုံ က-၂၂

စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် ကြိယာပုဒ်နှစ်ခု ပေါင်းစပ်ထားသည့် ပေါင်းစပ်နာမ်များကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ သာဓကအားဖြင့်

ကြိယာ + ကြိယာ = ပေါင်းစပ်နာမ်

ပျိုဝင် + ခင် = ပျိုဝင်ခင် ကောင်းမှုတော် ကျောက်-၆၀

ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ကြိယာပုဒ်တစ်ခုနှင့် နာမ်ပုဒ်တစ်ခုကို ပေါင်းစပ်ထားသည့် ပေါင်းစပ်နာမ်များကိုလည်း ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင် တွေ့ရပါသည်။

ကြိယာ + နာမ် = ပေါင်းစပ်နာမ်

မြောက် + စဉ် = မြောက်စဉ် ကောင်းမှုတော် ကျောက်-၄၁

ဆောင်ရွက် + သူ = ဆောင်ရွက်သူ အင်းဝမိုးထိကျောင်း ကျောက်-၃၄

တို့ဖြစ်ကြသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများမှ နာမ်စကားလုံးများကို လေ့လာရာတွင် အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ တစ်ဦးဆိုင်နာမ်၊ အများဆိုင်နာမ်၊ စိတ္တဇနာမ်၊ အစုပြနာမ်များသုံးနှုန်းရေးသားနေပြီဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရ၍ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရလည်း ပင်ကိုနာမ်၊ဂုဏ်ရည်ပြနာမ် ကြိယာနာမ်၊ပေါင်းစပ်နာမ်များ ရေးသားနေပြီဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

သုံးသပ်ချက်

ဤစာတမ်းတွင် ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများမှ နာမ်အသုံးများကို မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့် လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

နာမ်စကားလုံးများကို အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ လည်းကောင်း၊ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ လည်းကောင်း လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ နာမ်(၄)မျိုးအနက် တစ်ဦးဆိုင်နာမ်များတွင် ဘုရားစေတီဘွဲ့၊ မင်းမိဖုရားဘွဲ့၊ ရဟန်းသံဃာဘွဲ့များ၊ အလှူရှင်အမည်များ၊ မြို့ရွာရပ်ကွက်အမည်များ၊ ကျွန်အမည်များစသည်ဖြင့် စုံလင်စွာတွေ့ရပါသည်။ ယခုခေတ်သုံး “ဇနီးမောင်နှံ”ကို ညောင်ရမ်းခေတ်တွင် “သွီးမောင်နှံ”ဟု သုံးထားသည့် ထူးခြားသောနာမ်အသုံးကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်အမည်များကို လုံးချင်း၊လုံးတွဲမှည့်ခေါ် ပြီး အမျိုးသမီးဖြစ်ပါ“မိ”၊အမျိုးသားဖြစ်ပါက“င”ဖြင့်အစချီခေါ်ဝေါ်ရေးသားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အများဆိုင်နာမ်များတွင်လည်း မြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အသုံးအဆောင်များ၊ တိရစ္ဆာန်အမည်များကို တွေ့ရပါသည်။ စိတ္တဇနာမ်၊ အစုပြနာမ် အသုံးများကိုလည်း အကြောင်းအရာနှင့် ဆီလျော်စွာသုံးထားပါသည်။

ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ နာမ်(၄)မျိုးတွင် ရှေ့ဆက်ပစ္စည်း“အ”၊ နောက်ဆက်ပစ္စည်း “မှု၊ခြင်း”တို့နှင့် ဆက်ထားသော ဂုဏ်ရည်ပြနာမ် စကားလုံးအသုံးများကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ကြိယာများတွင် ရှေ့ဆက်ပစ္စည်း “အ”၊ နောက်ဆက်ပစ္စည်း “ခြင်း” တို့ဖြင့် ပေါင်းကာ ကြိယာနာမ်စကားလုံးများ ဖန်တီးအသုံးပြုနေပြီဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ “ဖွယ်၊ စရာ၊ ချက်” နောက်ဆက်ပစ္စည်းဆက်သုံးသောကြိယာနာမ်များကိုမူမတွေ့ရပေ။ပေါင်းစပ်နာမ်များကိုနာမ်အချင်း ချင်း၊နာမ်နှင့်နာမ်ဝိသေသန၊နာမ်(၂)ခုနှင့်နာမ်ဝိသေသန၊ နာမ်နှင့်ကြိယာ၊ နာမ်(၂)ခုနှင့်ကြိယာ၊ ကြိယာ(၂)ခုပေါင်းစပ်ကာစကားလုံးများဖန်တီး၍ အသုံးပြုနေပြီဖြစ်ပါသည်။

အချုပ်အားဖြင့် ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး
 မြန်မာကျောက်စာများတွင်တွေ့ရသောနာမ်တို့၏ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊သုံးစွဲပုံများသည်
 သဒ္ဒါနည်းစနစ်များအတိုင်း
 ခံခံညားညားရေးနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်းတွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ယနေ့ခေတ်သုံးမြန်မာသဒ္ဒါနှင့်ဖွဲ့စည်းတည်
 ဆောက်ပုံ၊သုံးစွဲပုံများတူညီ၍မြန်မာသဒ္ဒါအဆင့်အတန်းမြင့်မားနေပြီဖြစ်ကြောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။

နိဂုံး

ဤစာတမ်းသည် ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများမှ နာမ်အသုံးများကို
 မြန်မာသဒ္ဒါနည်းဖြင့်လေ့လာချက် စာတမ်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာစာအဖွဲ့က
 ထုတ်ဝေသောမြန်မာသဒ္ဒါကျမ်းကို အခြေခံ၍ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ ထိုသို့လေ့လာခြင်းဖြင့်
 ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများမှနာမ်များ၏အဓိပ္ပာယ်ဆိုလိုချက်၊
 ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊ သုံးစွဲပုံများကို ထင်ထင်ရှားရှား
 သိမြင်နိုင်ပါသည်။အားနည်းချက်၊အားသာချက်များကိုလည်း သိမြင်နိုင်ပါသည်။ထို့ကြောင့်
 ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးမြန်မာကျောက်စာများတွင်
 မြန်မာသဒ္ဒါရှိနေပြီးအဆင့်အတန်းမြင့်မားနေပြီဖြစ်ကြောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။ဤစာတမ်းသည်ညောင်ရမ်း
 ခေတ်နှင့်ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦး မြန်မာကျောက်စာများ၏ မြန်မာသဒ္ဒါကို လေ့လာလိုသူ၊
 သင်ယူသူများအတွက် တစ်ထောင့်တစ်နေရာက အထောက်အကူပြုလိမ့်မည်ဟု
 ယုံကြည်မိပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤစာတမ်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် သုတေသနအတွေးအမြင်များကို လမ်းဖွင့်ပေးပါသော
 ဆရာကြီးဒေါက်တာခင်အေး (အငြိမ်းစားပါမောက္ခ၊ ဌာနမှူး၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)နှင့်
 မြန်မာစာပေအရပ်ရပ်ကို သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့သော မြန်မာစာဌာနမှ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊၂၀၂၄ခုနှစ်
 တက္ကသိုလ်တည်ထောင်သည့်(၁၂)နှစ်မြောက်အထိမ်းအမှတ် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် စာတမ်း
 တင်သွင်းဖတ်ကြားခွင့်ပြုခဲ့သော ဒေါက်တာမိုးမိုးရီ၊ ပါမောက္ခချုပ်၊
 သမဝါယမနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာတက္ကသိုလ်(စစ်ကိုင်း)အားကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။စာတမ်းတ
 င်သွင်းနိုင်ရေးအတွက်အဘက်ဘက်မှ ကူညီပေးပါသော ဦးဝင်းနိုင်ထွန်း၊
 ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်(စီမံ)နှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ၊

သုတေသနဖြင့်မွေးလျော်လိုစိတ်ပိုမိုပွားများလာအောင်အားပေးပါသောသဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးပါသော ဒေါက်တာမောင်မောင်ခင်၊ ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်၊ သင်ကြား(ငြိမ်း)တို့ကို အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

ခင်အေး ၊ ဒေါက်တာနှင့် အောင်မြင်ဦး ၊ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၀)။ **သုတေသနအခြေခံ သုတေသနပုံစံ (ဒုတိယအကြိမ်)**။
 မြန်မာစာပေ၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ။

ငြိမ်းမောင်ဦး။(၁၉၉၈)။ **ရှေးဟောင်းမြန်မာကျောက်စာများ (ပဌမအတွဲ)** ။ ရန်ကုန်ပုံနှိပ်ရေးနှင့်
 စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးကော်ပိုရေးရှင်း ။

ငြိမ်းမောင်ဦး။(၂၀၁၃)။**ရှေးဟောင်းမြန်မာကျောက်စာများ(ဆဌမအတွဲ)** ။ရှေးဟောင်းသုတေသန၊
 အမျိုးသားပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာန၊ နေပြည်တော်။

စန်းဌေး ဦး၊ ဒဂုံ ။ (၁၉၇၄)။ **သဒ္ဒါအမြင်စာအမြင်** ။ စာပေဗိမာန်ပုံနှိပ်တိုက် ၊ ရန်ကုန်။

ဖေမောင်တင်၊ ဦး (၁၉၈၅)။ **မြန်မာစာပေသမိုင်း** ။ ခေတ္တရာပုံနှိပ်တိုက် ၊ ရန်ကုန်။

ဖေမောင်တင်၊ ဦး (၂၀၁၄)။ **ဝါကျဖွဲ့ထုံးကျမ်း**။ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက် ၊ ရန်ကုန်။

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၁၆) ။ **မြန်မာသဒ္ဒါ** ။ တက္ကသိုလ်များ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်။

ဝင်းမောင်၊မောင်။(၁၉၇၀)။ **ပုဂံခေတ်ကျောက်စာစကားပြေ**။ မန္တလေးတက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာနသို့
 မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသောကျမ်း။

သောင်းလွင်ဦး။ (၁၉၇၈)။ **နည်းသစ်မြန်မာသဒ္ဒါ**။ ရန်ကုန်၊ ကမ္ဘာအေးသာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်။